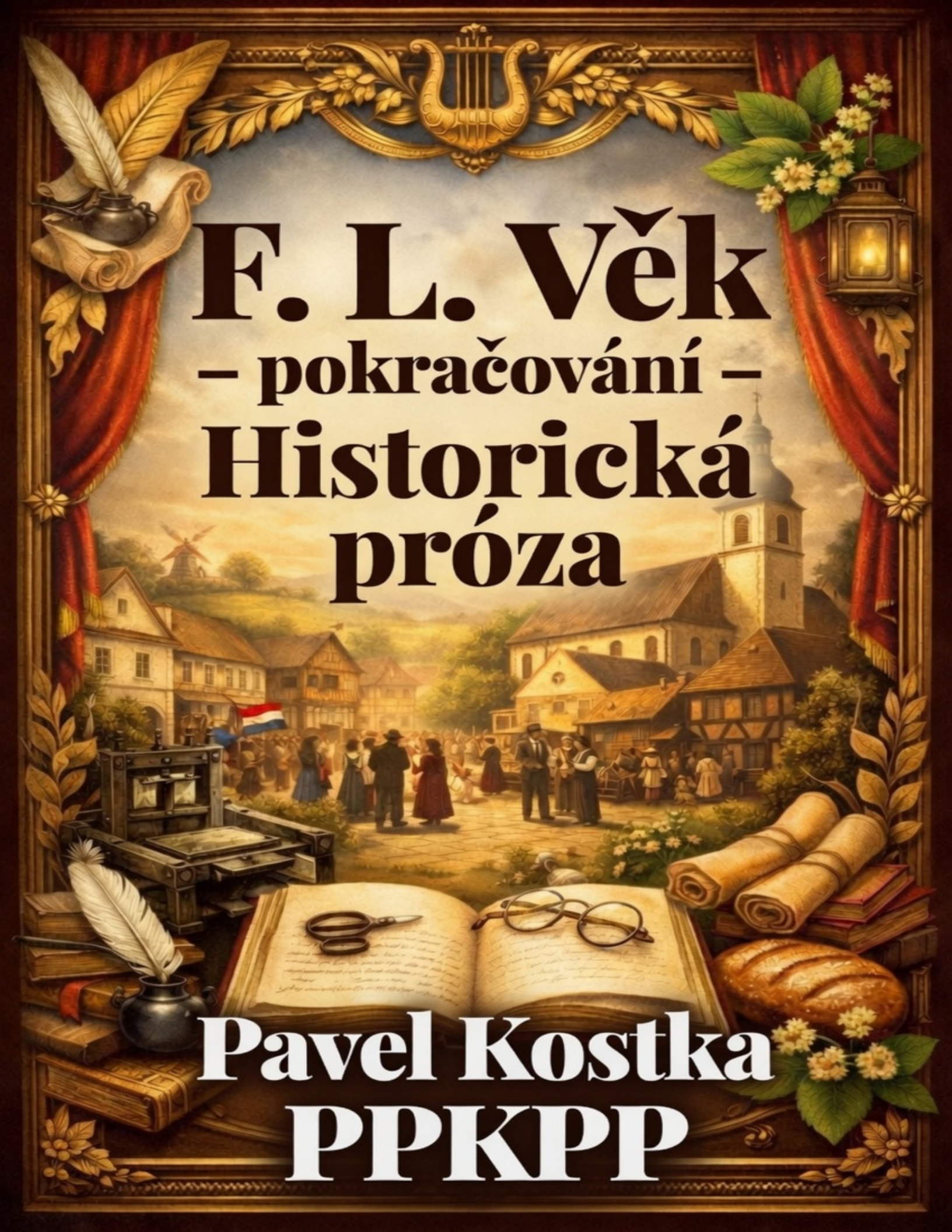

F. L. Věk

– pokračování –

Historická próza

Pavel Kostka
PPKPP

F. L. Věk – pokračování

Žánr: Historická próza

Autor: Pavel Kostka – PPKPP

Rok vydání: 2026

ISBN - 978-80-909936-2-4

Tiráž

Tato kniha je poctou a připomínkou historického románu *F. L. Věk* od Aloise Jiráska. Vznikla jako volné pokračování inspirované obdobím národního obrození, osudy českých vlastenců a proměnou společnosti na přelomu 18. a 19. století.

Nejedná se o dílo Aloise Jiráska ani o jeho původní texty. Všechny příběhy jsou nové a autorsky původní.

Autorem tohoto pokračování je **Pavel Kostka – PPKPP**.

Právní ujednání

Tato kniha je autorským dílem a veškerý její obsah je chráněn právními předpisy České republiky a mezinárodními úmluvami o ochraně duševního vlastnictví. Jakékoli neoprávněné šíření, kopírování, rozmnožování, digitalizace, úpravy či jiné nakládání s textem nebo jeho částmi bez předchozího písemného souhlasu autora je zakázáno.

Tato publikace je volným, původním a autorským pokračováním inspirovaným románem *F. L. Věk* od Aloise Jiráska. Nejedná se o dílo Aloise Jiráska, jeho texty ani jeho autorský obsah. Všechny postavy, děje, dialogy a motivy uvedené v této knize jsou nové a vytvořené autorem.

Autor nenese odpovědnost za případné škody vzniklé nesprávným výkladem nebo použitím informací uvedených v této knize. Jakákoli podobnost se skutečnými osobami, událostmi či místy je čistě náhodná, pokud není výslovně uvedeno jinak.

© **Pavel Kostka – PPKPP, 2026** Všechna práva vyhrazena.

Anotace: F. L. Věk – pokračování

F. L. Věk – pokračování navazuje na odkaz klasického českého románu a přenáší čtenáře do období, kdy se rodí nová společnost, nové myšlenky a nové občanské sebevědomí. Příběh sleduje další generaci, která vyrůstá ve stínu velkých dějin, ale zároveň sama utváří budoucnost své země.

V centru dění stojí vesnická komunita, která se učí spolupracovat, vzdělávat a bránit své hodnoty v době společenských změn. Vznik školy, tiskárny, spolku i nových řemesel se stává symbolem probouzející se občanské síly. Hrdinové knihy – Jan, Janek, Anna, Pavel, Matěj a další – čelí nejen ekonomickým a politickým tlakům, ale i osobním zkouškám, které prověřují jejich charakter, odvahu a soudržnost.

Román je příběhem o práci, naději, vzdělání a lidské pospolitosti. O tom, že i malé kroky mohou měnit svět, když se lidé rozhodnou držet při sobě. Je to vyprávění o tom, jak se rodí budoucnost – tiše, trpělivě a s vírou, že pravda, práce a laskavost mají smysl.

Obsah

F. L. Věk – pokračování

Autor: Pavel Kostka – PPKPP

Tiráž

Právní ujednání

Anotace: F. L. Věk – pokračování

Kapitola 1: Šepot budoucnosti

Kapitola 2: Hlas tiskařovy tiskárny

Kapitola 3: Oheň slov a stíny pochybností

Kapitola 4: Mezi písmeny a ohněm

Kapitola 5: Stíny nad poli

Kapitola 6: Zkouška ohněm

Kapitola 7: Zkouška svědomí

Kapitola 8: Listy pravdy

Kapitola 9: Zima rozhodnutí

Kapitola 10: Zlom v tichu

Kapitola 11: Mosty a rozcestí

Kapitola 12: Jarní sliby

Kapitola 13: Kořeny a křídla

Kapitola 14: Zrození školy

Kapitola 15: Nové obzory

Kapitola 16: Proměna v každodennosti

Kapitola 17: Mosty přes vodu

Kapitola 18: Léto

Kapitola 19: Hledání rovnováhy

Kapitola 20: Zrání a zkoušky

Kapitola 21: Zralé pole a nové závazky

Kapitola 22: Hluboké oraniště

Kapitola 23: Zkouška sklizně

Kapitola 24: Zkouška ohněm

Kapitola 25: Závěrečné pole

Poděkování čtenářům

Kapitola 1: Šepot budoucnosti

Ráno vstalo chladné a jasné. Rosa ležela na polích jako stříbrný závoj a vzduch voněl po spálené slámě a po čerstvě upečeném chlebu. V malé vesnici u řeky, kde se domy tiskly k sobě jako staré knihy v regálu, se život probouzel pomalu. Kohout zakokrhal a za ním se ozvaly kroky lidí, kteří šli do polí, do dílen nebo do kostela. V oknech se zrcadlily obličeje, které znaly jeden druhého po generace. V těch obličejích bylo něco nového a něco starého zároveň. Něco nového se rodilo v tichu a něco starého se drželo pevně jako kořeny stromu.

Jan Věk stál u okna svého domu a díval se na mlhu, která se pomalu rozplývala nad řekou. Byl to muž středního věku s vlasy, které už začínaly šedivět, a s rukama, které znaly práci i hudbu. V jeho pohledu bylo cosi z muže, kterého si lidé pamatovali z vyprávění. Vzpomínky na staršího Františka Ladislava Věka, na jeho zápal pro hudbu a pro české slovo, se v Janovi mísily s vlastními starostmi. Jan nebyl jen synem minulosti. Byl otcem a manželem. Byl obchodníkem, který se snažil udržet rodinný obchod v časech, kdy se měnila pravidla obchodu i pravidla života.

Dnes ráno přišel dopis. Dopis byl pečlivě složený a pečeť na něm byla rozmazaná od deště, které padalo v noci. Jan dopis otevřel pomalu, jako by se bál, že v něm najde něco, co změní běh jeho dnů. Dopis byl z Prahy. Pocházel od muže, jehož jméno se v posledních letech stávalo častěji slyšet v kruzích, kde se mluvilo o českém jazyce a o divadle. V dopise stálo, že v Praze se chystá shromáždění lidí, kteří chtějí založit nové divadlo. Že se hledají ti, kdo by přispěli svým uměním, svým časem nebo svými prostředky. Že se hledají ti, kdo by byli ochotni učit a šířit české slovo.

Jan cítil, jak mu srdce zrychlí. Vzpomínal na večery, kdy jeho otec hrával na housle a kdy se v domě scházeli lidé, aby si poslechli písně a povídky v mateřštině. Vzpomínal na první čtení českých textů, na ten pocit, že slovo může být mostem mezi lidmi. A zároveň cítil tíhu odpovědnosti. Měl rodinu. Měl obchod, který musel živit. Měl syna, kterého chtěl vychovat v poctivosti a v rozumnosti. Co znamenalo odjet do Prahy a

zapojit se do něčeho, co bylo nejisté a co mohlo přinést potíže s úřady nebo s těmi, kdo se báli změn?

V domě vedle se ozvalo smíchání dětí. Jan se otočil a uviděl svou ženu Marii, jak nese na stole čerstvě upečené housky. Její oči byly klidné a pevné. Marie byla žena, která znala cenu každého groše a která uměla spočítat rizika i naděje. Když Jan dopis položil na stůl, Marie se k němu naklonila a přečetla si první řádky. Její rty se pohybovaly tiše, jako by četla modlitbu. Pak se podívala na Jana a v jejím pohledu nebylo ani strachu, ani lehkomyšlnosti. Byla tam zvědavost a rozhodnost.

Mluvili spolu dlouho. Mluvili o tom, co by znamenalo přijetí pozvání. Mluvili o tom, že Praha je daleko a že cesta je náročná. Mluvili o tom, že zapojení do divadelního hnutí by mohlo přinést nové kontakty a nové možnosti pro obchod. Mluvili o tom, že by to mohlo znamenat i nebezpečí. Nakonec se shodli, že Jan pojedje na několik dní do Prahy, aby se přesvědčil na vlastní oči. Marie mu dala malou sumu peněz a v očích mu přidala tichou podporu. Jan věděl, že rozhodnutí není jen jeho. Je to rozhodnutí rodiny.

Cestou do města se Jan zastavil u mlýna, kde se scházeli muži, aby si vyměnili zprávy. Tam potkal starého učitele, který mu podal ruku a řekl, že slyšel o shromáždění v Praze. Učitel mluvil o tom, jak se mění školy, jak se objevují nové knihy a jak se mladí lidé učí číst v mateřštině. Jeho hlas byl plný nadšení a zároveň obav. Mluvil o tom, že někteří kněží a někteří úředníci se staví proti novotám. Mluvil o tom, že vzdělání je klíč k budoucnosti a že bez něj bude národ jako loď bez kormidla.

Jan naslouchal a přemýšlel. Viděl před sebou obraz vesnice, kde se děti učí číst v češtině, kde se v hospodě diskutuje o nových hrách a kde se lidé nebojí mluvit o svých právech. Viděl také obraz města, kde se tisknou knihy a kde se lidé scházejí v kavárnách, aby debatovali o osudu národa. V tom obraze bylo něco, co ho přitahovalo a něco, co ho děsilo. Přitahovalo ho to, že by mohl být součástí něčeho většího než on sám. Děsilo ho to, že by mohl ztratit to, co už má.

V Praze bylo rušno. Ulice byly plné vozů a lidí. Vzduch byl těžký od kouře a od vůně koření. Jan se cítil malý mezi vysokými domy a mezi lidmi, kteří mluvili rychle a s jistotou. Na shromáždění v malé místnosti,

kde se scházeli ti, kdo chtěli založit divadlo, poznal muže a ženy, kteří měli podobné obavy i podobné naděje. Byli tam herci, učitelé, tiskaři a obchodníci. Každý z nich přinesl něco svého. Někteří přinesli peníze, jiní přinesli nápady a někteří přinesli odvahu.

Diskuse byla bouřlivá a upřímná. Mluvílo se o tom, jaké hry by měly být uváděny. Mluvílo se o tom, zda má divadlo sloužit jen k pobavení nebo také k poučení. Mluvílo se o tom, jak vychovávat publikum, aby rozumělo českému jazyku a české myšlence. Jan naslouchal a přemýšlel o tom, jak by mohl přispět. Nechtěl být jen dárce. Chtěl být účastníkem. Chtěl, aby jeho syn vyrůstal v době, kdy se bude mluvit jeho jazykem a kdy se budou ctít jeho tradice.

Zkoušky probíhaly v místnosti, která voněla po prachu a po tiskařské barvě. Herci zkoušeli texty, které byly psány v češtině. Některé věty zněly neohrabaně, jiné byly plné síly. Jan si uvědomil, že jazyk je jako nástroj, který je třeba pilovat. Viděl mladého muže, který recitoval s vášní a který měl v očích jiskru, jež mohla zapálit srdce publika. Viděl staršího muže, který opravoval slova a který trval na přesnosti. Viděl ženu, která zpívala tak, že se zdálo, že její hlas nese příběhy celého kraje.

Když se zkouška skončila, Jan se procházel po Karlově mostě a díval se na řeku. Voda tekla stále stejným směrem a přitom se měnila. Lidé kolem něj mluvili o politice, o knihách a o tom, co by mělo být napsáno. Jan si uvědomil, že stojí na prahu nové doby. Že rozhodnutí, která učiní on a lidé jako on, budou mít dopad na životy jeho dětí a dětí jeho sousedů. Cítil tíhu této odpovědnosti a zároveň v sobě cítil klid. Věděl, že cesta nebude snadná. Věděl, že bude muset čelit odporu a pochybnostem. Ale věděl také, že pokud se nic neudělá, nic se nezmění.

Večer, když se vracel do hostince, potkal starého přítele z dětství. Přisedli si k sobě a mluvili dlouho o tom, co znamená být Čechem v době, kdy se svět mění. Mluvili o tom, že vlastenectví není jen o slovech. Je to o činech. Je to o tom, že člověk učí své děti milovat svůj jazyk a svou zemi. Je to o tom, že člověk je ochoten obětovat část svého pohodlí pro něco, co je větší než on sám.

Jan se vrátil do vesnice s pocitem, že jeho život dostal nový směr. Ulice byly tiché a hvězdy nad řekou se zrcadlily v temné hladině. V domě ho přivítal teplý plamen v kamnech a vůně polévky. Děti se mu vrhly kolem nohou a Marie mu podala hrnek s čajem. V jejich očích bylo něco, co mu dávalo sílu. Věděl, že musí jednat rozvážně. Věděl, že musí být oporou své rodině. A přesto v něm hořela touha být součástí toho, co se rodí.

V noci, když se položil ke spánku, myslel na slova, která slyšel v Praze. Myslel na hudbu, na divadlo a na děti, které se učí číst. Myslel na učitele, kteří riskují posměch a na tiskaře, kteří tisknou knihy v jazyce, který byl dlouho opomíjen. A v tom tichu, které předchází ránu, se mu zdálo, že slyší šepot budoucnosti. Ten šepot nebyl hlasem jednoho muže. Byl to hlas mnoha lidí, kteří se rozhodli, že nebudou mlčet.

Ráno přišel s novým odhodláním. Nešlo už jen o divadlo v Praze. Šepot budoucnosti se rozšiřoval do škol, do hospod, do polí a do srdcí. Jan věděl, že jeho cesta bude dlouhá. Věděl, že bude muset učit, podporovat a někdy i ustupovat. Věděl, že bude muset naslouchat a mluvit. A tak, s dopisem v kapse a s myšlenkami plnými písní a slov, vyrazil znovu do světa, který se pomalu, ale neodvratně měnil.

Kapitola 2: Hlas tiskařovy tiskárny

Když se Jan vrátil z Prahy, vesnice ho přivítala stejnou prostou zvědavostí jako vždy. Lidé se zastavovali u jeho dveří, aby si vyměnili pozdravy a krátké zprávy. Někteří se ptali na divadlo, jiní na to, co se v Praze děje v tiskařských dílnách. Jan cítil, že jeho návrat nese s sebou něco víc než jen osobní zážitek. Přinesl s sebou myšlenky, které se pomalu usazovaly v myslích těch, kdo byli ochotni naslouchat.

První týdny po návratu byly naplněny drobnými povinnostmi. Obchod vyžadoval dohled, zásoby musely být doplněny a účetnictví urovnáno. Jan se věnoval práci s pečlivostí, která byla pro něj přirozená. Přesto se mu v hlavě stále vracely obrazy z Prahy. Viděl tváře herců, slyšel tóny písní a cítil vášeň lidí, kteří věřili, že slovo může změnit svět. V těch chvílích si uvědomoval, že změna není otázkou jednoho činu. Je to soubor malých rozhodnutí, která se skládají do většího celku.

Do vesnice přišel tiskař. Přijel na voze plném balíků a krabic, které voněly po čerstvém papíru a tiskařské barvě. Jmenoval se Matěj a byl to muž s bystrými očima a rukama, které znaly stroj i sazbu. Přivezl s sebou několik výtisků novin a letáků, které vyvolaly v hospodě bouřlivou diskusi. Lidé se shromažďovali kolem stolu, aby četli články o divadle, o školách a o tom, jak se v Praze mluví o právu národa na vlastní jazyk. Někteří poslouchali s nadšením, jiní s nedůvěrou.

Matěj se rychle stal středem pozornosti. Nabízel tiskové služby, sliboval, že pomůže s vydáváním místních tiskovin a že naučí mladé muže a ženy, jak pracovat s písmeny. Jan s ním vedl dlouhé rozhovory. Mluvili o tom, jak by se daly šířit knihy a jak by se dalo podpořit čtení mezi dětmi. Matěj mluvil o tiskařských nákladech, o cenzuře a o tom, jak je důležité najít způsob, jak tisknout bez zbytečných konfliktů s úřady. Jeho slova byla praktická a zároveň plná naděje.

Učitel z vesnice, pan Havel, se rozhodl založit večerní čtení pro dospělé. Chtěl, aby ti, kdo neměli čas přes den, mohli přijít a učit se číst v češtině. Jan se stal jedním z těch, kdo pomáhali s organizací. Marie připravovala jednoduché občerstvení a sousedé přinášeli svíčky a lavice. Večer se místnost zaplnila. Lidé seděli těsně u sebe a naslouchali textům, které

jim byly čteny nahlas. Některé pasáže vyvolávaly smích, jiné ticho a zamyšlení.

Mezi posluchači byla i Anna, dcera místního řemeslníka. Byla to dívka s bystrým pohledem a s touhou po vědění, která ji odlišovala od většiny jejích vrstevníků. Anna se učila rychle a často kladla otázky, které učitele překvapovaly svou hloubkou. Jan si jí všiml a v jejím zájmu viděl naději. Věděl, že pokud se podaří probudit v mladých lidech lásku k jazyku a k myšlení, bude to mít dalekosáhlé následky.

Ne všichni však sdíleli nadšení. Místní farář, otec Karel, sledoval dění s rostoucím znepokojením. Vnímal v nových myšlenkách hrozbu pro pořádek, který znal. Báł se, že rozšiřování českých textů a veřejné diskuse by mohlo podkopat autoritu církve a vést k neklidu. Jeho kázání se stala opatrnějšími a v rozhovorech s lidmi se snažil varovat před přílišným zápalem. Některí věřící naslouchali, jiní se mu postavili. Napětí mezi touhou po novém a strachem ze změny rostlo.

Jednoho odpoledne přišel do obchodu nečekaný host. Byl to mladý úředník z okresního města, který měl na starosti školství. Přijel, aby zjistil, jak se v kraji daří nové iniciativy. Jeho přítomnost vyvolala rozruch. Některí se obávali, že přijel kontrolovat a trestat, jiní doufali, že přinese podporu. Úředník byl zdvořilý a pečlivý. Ptával se na učitele, na knihy a na to, kdo organizuje čtení. Jan mu odpovídal upřímně a s rozvahou. Vysvětlil, že cílem je vzdělání a že nikdo nechce rozdmýčávat nepokoje.

Úředník si dělal poznámky a nakonec slíbil, že se pokusí zprostředkovat některé knihy z okresního města. Jeho slib byl malý, ale pro vesnici znamenal mnoho. Lidé si uvědomili, že cesta k širším změnám vede i přes úřední kanály a že je třeba jednat s rozvahou. Jan cítil, že je důležité udržet mosty. Věděl, že přílišná konfrontace by mohla přinést represálie. Zároveň však cítil, že pasivita by znamenala ztrátu příležitosti.

V těch dnech se v rodině Věkových objevilo nové napětí. Syn Janek, který byl v pubertě, začal projevovat vlastní názory. Četl tištěné noviny a diskutoval s vrstevníky o tom, co je spravedlivé a co ne. Jeho nadšení někdy hraničilo s nerozvážností. Jan se snažil vést syna k rozumnosti.

Chtěl, aby Janek pochopil, že změna vyžaduje trpělivost a plán. Marie se obávala o bezpečí rodiny. V noci se modlila a přemýšlela, jak vyvážit touhu po lepším světě s každodenními povinnostmi.

Jednoho večera přišel do domu starý přítel rodiny, který kdysi sloužil u vojska. Vyprávěl o tom, jak viděl města, kde se lidé bouřili a kde se staré pořádky hroutily. Jeho slova byla varováním. Mluvil o tom, že změna může přinést i utrpení a že je třeba být připraven nést následky. Jan naslouchal a cítil tíhu těchto zkušeností. Uvědomil si, že cesta, kterou si vybral, není bez rizika. Přesto v něm zůstávala víra, že vzdělání a kultura jsou silnější než strach.

V sousední vesnici se konalo setkání, kde se diskutovalo o založení společné knihovny. Lidé z okolí se sešli, aby probrali, jak by se daly shromáždit knihy a jak by se o ně mělo pečovat. Jan se zúčastnil a přinesl několik svých knih a novin. Diskuse byla živá. Někteří navrhovali, aby knihovna byla otevřena i pro ženy a děti, jiní se obávali, že to bude znamenat příliš velké náklady. Nakonec se dohodli, že začnou skromně a že každý přispěje podle svých možností.

Když se práce na knihovně rozběhla, objevily se i praktické problémy. Kde uložit knihy, kdo bude dohlížet na výpůjčky a jak zajistit, aby se knihy nepoškodily. Matěj nabídl, že vytiskne jednoduchý katalog a že naučí několik mladých mužů, jak knihy evidovat. Anna se přihlásila jako dobrovolnice a její nadšení bylo nakažlivé. Jan sledoval, jak se z malých kroků rodí něco většího. Věděl, že to bude trvat roky, než se plody projeví, ale už teď cítil, že se něco zásadního mění.

Mezitím se v kraji šířily i jiné myšlenky. Někteří mladí muži začali organizovat čtenářské kroužky, kde se probírala historie a filozofie. Diskuse byly bouřlivé a často končily u otázky, co je spravedlnost a jak by měla společnost fungovat. Starší generace se občas cítila vyřazena z těchto debat. Někteří staří sedláci nechápali, proč mladí tráví večery nad knihami místo práce na poli. Jan se snažil vysvětlit, že práce a myšlení nejsou v rozporu. Věřil, že vzdělání může zlepšit i zemědělské postupy a že rozum a ruce mohou spolupracovat.

Napětí mezi tradicí a novotou se projevilo i v osobních vztazích. Dva sousedé, kteří byli dříve přáteli, se pohádali kvůli rozdílným názorům

na to, zda by se měly v kostele číst české texty. Hádka se vyhrotila natolik, že se lidé začali rozdělovat do skupin. Jan cítil, že je třeba zasáhnout, aby se spory neproměnily v nenávist. Svolal setkání, kde se snažil vést rozhovor klidně a rozumně. Připomněl lidem, že cílem je společné dobro a že rozdílné názory lze řešit slušně.

V těchto dnech se také objevila první cenzurní hrozba. Do vesnice dorazil dopis z okresního úřadu, který varoval před šířením některých tiskovin. Dopis byl psán formálním jazykem a vyzýval k opatrnosti. Lidé se obávali, že by to mohlo znamenat konec některých iniciativ. Jan se setkal s Matějem a s učitelem Havel a společně hledali způsob, jak pokračovat bez zbytečného rizika. Rozhodli se, že budou pečlivě vybírat, co budou šířit, a že budou hledat podporu u těch úředníků, kteří byli ochotni naslouchat.

Navzdory obavám se v srdcích mnoha lidí rozhořel nový plamen. Děti se učily písně, které zpívaly o kraji a o lidech. Ženy se scházely, aby si vyměňovaly recepty a aby si četly novinky. Muži diskutovali o tom, jak zlepšit hospodářství a jak podpořit školy. Jan sledoval tyto změny s tichou radostí. Věděl, že cesta bude dlouhá a že bude plná překážek. Přesto cítil, že to, co se rodí, má sílu přetrvat.

Kapitola končí večerem, kdy se vesnice ztišila a měsíc se zrcadlil v řece. Jan seděl u stolu s Marií a poslouchal, jak děti tiše dýchají ve svých postelích. V mysli mu běžely obrazy uplynulých dnů. Viděl Matěje u tiskařského lisu, Annu s knihou v ruce, učitele Havla, který zapisoval nové slova do tabule, a farářův váhavý pohled. Věděl, že každý z nich nese svůj díl odpovědnosti. A přesto v něm zůstávala naděje, že hlas tiskařovy tiskárny, hlas učitele a hlas dětí se jednou spojí v silný proud, který promění krajinu i srdce lidí.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy F. L. Věk – pokračování.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.